

Nyhetsbrev april 2024

Skal du stelle ungsbogen din i påsken?

Da er det en gladnyhet at Halden kommune nå har økt støtten til ungskogpleie til 50%. Vi har beholdt maksbeløpet på 250 kr/daa, så ved ryddekostnad over 700kr/daa er ordningen uendret. Med dagens tilskudd, lønner det seg å rydde tidlig og heller ta to ryddinger.

Med årets vinter friskt i minne, med mye snø og toppbrekk, er behovet for stell av ungsbogen aktualisert. Statsforvalter har mål om å øke innsatsen ift ungskogpleie i Østfoldskogene med 20% - i Halden betyr det at vi skal opp på minst 5000 daa/år.

Driftsapparatet har vi lokalt i Halden, så det er bare å ta kontakt med skogeierforeningen eller entreprenør i fall du kjenner en. Kostnad til rydding kan dekkes med innestående skogfondsmidler.

Våronn i anmarsj

Det nærmer seg onn for mange, her er ei huskeliste når det gjelder tilskudd og krav:

- Det skal **aldri jordarbeides nærmere enn 2 meter fra nedløpskummer og utløp**, heller ikke i våronna – miljøkrav 1.
- For å lett høstharve til høstkorn/fangvekster eller pløye på arealer som drenerer til et dråg, må du sørge for at du har **gras i dråget der det graver (grasdekte vannveier)** – miljøkrav 2.
- For å lett høstharve til høstkorn/fangvekster eller pløye, så må du sørge for at du har **bufferzone langs vassdrag dersom den naturlige kantsonen er smalere enn 8 meter** -

miljøkrav 3. Buffersonen kan bestå av gras (i 6 meters bredde for å oppnå RMP-tilskudd) eller 20 meter stubb.

- Dersom flom fører til erosjon, må **du etablere 6 meter grasdekt kantsone der det er nødvendig** – miljøkrav 4.
- **Fornyng av eng i erosjonsklasse 3 og 4 må skje på våren** – miljøkrav 5. Høsten begynner etter første innhøsting jfr. [miljøkravveilederen s. 4 og 12.](#)
- **Disponer husdyrgjødsel klokt**, og ta hensyn til at du ikke kan molde den ned på høsten på flomutsatt areal eller på arealer i erosjonsklasse 3 og 4 – miljøkrav 4 og 5. Husk at du kan få RMP-tilskudd til gras på arealer med erosjonsrisiko 2 med dråg, 3 og 4.
- Gjødslingsplan må være på plass.
- Husk å føre plantevernjournal fortløpende gjennom vekstsesongen.

Nyttige lenker:

- [Veileder for regionale miljøtilskudd 2024 for jordbruket i Oslo, Østfold og Buskerud](#)
- [Kart knytta til regionale miljøtilskudd](#)
- [Forskrift om regionale miljøtiltak i jordbruket, Oslo og Viken](#)

Husk også de fem rådene for god bondehelse!

5 RÅD FOR GOD BONDEHEELSE

Ta et morgenmøte med deg selv
Jobb med å strukturere hverdagen.

Plei det sosiale nettverket ditt
...også når du ikke trenger det.

Prioriter deg selv
Få nok søvn og spis sunt og regelmessig

Ta pauser
Det er lov å holde hviledagen hellig.

Skaff deg kunnskap
Det er lov å spørre om råd og tips.

Følg med på skogen din før varmen kommer

Mye gran er blitt drept av kombinasjonen tørke og barkbiller på Østlandet de siste årene. Disse er ofte synlige som "roser" av døde trær i skoglandskapet. Foto: NIBIO

Lokalt i Buskerud, Akershus og Østfold har det vært angrep av stor granbarkbille i årene etter tørkesommeren 2018. I år kan det være ekstra viktig at skogeierne er føre var. Det er foreløpig for tidlig å si hvor stort årets billeangrep vil bli. Dette vil avhenge av været og hvor tørr sommeren kommer til å bli. Men at det er mange barkbiller der ute som er klare til å angripe nye grantrær så fort det varme været kommer - det er sikkert. Dette kommer fram av skadeovervåkingen som NIBIO og Landbruksdirektoratet gjør hvert år. Både tørkestress og stormskader på skog har ført til en oppblomstring av barkbiller flere steder på Østlandet.

Trær som er under angrep av stor granbarkbille viser karakteristisk brunt boremel på og rundt billenes innboringshull. Foto: NIBIO.

Vi anbefaler at skogeiere er ute i god tid og følger med på skogen sin for å sikre verdier. Billene angriper ofte trær i nærheten av skog som allerede er skadd eller svekket. Det er viktig å være klar over at når trærne allerede er angrepet, slik at boremel er synlig ved stammen, så kan det være for sent å redde tømmerverdien til dette treet. Da er det trærne rundt som står i fare for å bli angrepet.

Stor granbarkbille kan bore seg inn i barken på grantrær og lage gangsystemer. Dette svekker trærne, og kan føre til at de tørker ut og dør. Foto: NIBIO.

Hvis en skogeier har frisk, hogstmoden granskog nær billedrept skog fra i fjor, bør hogst skje senest i juni. Ellers er det risiko for at tømmeret går fra skurtømmerkvalitet til tørrgran (bioenergi) utover sommeren. Ta kontakt med landbrukskontoret i kommunen eller din lokale tømmerkjøper, så kan de hjelpe deg med veien videre om du trenger råd.

Kontaktperson hos Statsforvalter er

Bård Skrøvset

Tlf: 69 24 71 45 / 91 85 29 09

Spesielle miljøtiltak i jordbruket

Halden kommune fikk tildelt én million til SMIL-tiltak for 2024 av Statsforvalteren. Det jobbes i disse dager med å fordele potten på søknadene vi har mottatt.

Vi håper vi kan få tildelt noe mer midler til høsten og tar derfor imot flere søknader.

[Søk midler til spesielle miljøtiltak i landbruket hos Landbruksdirektoratet.](#)

[Se tiltaksstrategien for bruk av landbruksfagmidler i Halden kommune.](#)

Behov for å drenere?

Hvert år avsettes det en sum som går til dreneringstilskudd. I år har Halden kommune dessverre mottatt mindre enn hva behovet er. Halden kommune har 750.000 kr til disposisjon, men vi har fått signaler om at vi vil få tildelt mer midler. Så dersom du har planer om å drenere, send inn søknad, så vil den behandles når vi har mottatt mer penger.

[Les mer tilskudd til drenering og søk tilskudd hos Landbruksdirektoratet.](#)

Viltforvaltning

Rådyr

Eiendommer som tidligere ikke har hatt rådyrjakt, men som nå oppfyller krav om minsteareal på 200 dekar, kan søke om godkjenning av rådyrvald. Søknadsskjema finner du på denne nettsiden:

[Søknad om godkjenning av vald på Miljødirektoratets nettside](#)

Fallvilt

Kommunens viltvaktnummer er 969 43 044. Dette nummeret brukes ved observasjon av skadet, sykt eller dødt vilt. Ved påkjørsel av vilt, ring politiet på 02800. Politiet varsler deretter viltvakt.

Villsvin og afrikansk svinepest

Regjeringen har fastsatt et nytt mål om at villsvin skal utryddes i Norge.

[Tiltak er beskrevet i en revidert handlingsplan hos regjeringen.no.](#)

Jegere som sender inn fullstendige prøvesett fra villsvin felt under jakt i Norge, kan få godtgjørelse. Prøvesett kan du hente på landbrukskontoret i Storgata 7. Godtgjørelsen er på 3000

kroner for hanndyr og 5000 kroner for sugge. Det er i tillegg innført en ordning hvor grunneiere kan få godtgjørelse på 4000 kroner pr. felte villsvin på sin eiendom. Hvis du har mistanke om afrikansk svinepest, skal du melde fra til Mattilsynet umiddelbart.

[Les mer om situasjonen rundt afrikansk svinepest på Mattilsynets nettsider.](#)

Jordleieavtaler

Har du som eier inngått jordleieavtale med en ny leier eller skal avtalen fornyes? Vi minner om at kommunen skal ha kopi av jordleieavtaler. Ifølge jordloven skal leieavtalen ha en varighet på 10 år. Trenger du som eier å søke om dispensasjon fra 10 års varighet, sender du søknad sammen med jordleieavtalen til postmottak@halden.kommune.no.

Innovasjon Norge

Det er fortsatt mulig å søke midler hos Innovasjon Norge dersom du har et prosjekt i tankene. Det kan være bygg i tre, planting av frukt og/eller bær, tørke- og lageranlegg i kornproduksjon.

[Les mer om støtteordningene til Innovasjon Norge.](#)

Grupperådgiving jordhelse

Takk til alle som deltok på jordhelsekvelden 14. mars! I forlengelse av kvelden og all nyttig informasjon og inspirasjon som ble delt, setter vi i gang med grupperådgiving med ulike temaer som vi skal gå igjennom i løpet av sesongen. Første samling blir i april, dato er ikke fastsatt enda. Dere som har meldt dere på vil få nærmere beskjed.

Hvem gjør hva på landbrukskontoret

Harald Nøding Østvik	Fagleder, skogbruk, nydyrking og jordlovsaker	951 43 054	harald.noding.ostvik@halden.kommune.no
Kari Schjerpen	Tilskuddsordninger i jordbruket, erstatningsordninger, Innovasjon Norge, friluftsliv og naturmangfold	476 93 270	kari.schjerpen@halden.kommune.no

Siri Josefine Mo	Tilskuddsordninger i jordbruket, erstatningsordninger, Innovasjon Norge, naturmangfold	948 49 490	siri.josefine.mo@halden.kommune.no
Bjørnar Strøm-Hågensen	Jakt og viltforvaltning, konsesjon- og delingssaker, naturmangfold	477 92 340	bjornar.strom.hagensen@halden.kommune.no

Aktuelle arrangementer:

3. april: Webinar om varsling i planteskadegjørere (VIPS) – verktøykasse for god plantevernstrategi, Teams. NLR arrangerer webinarserie, Lunsj med fag, som skjer hver onsdag framover. Deltakelse er gratis for NLR-medlemmer og starter kl. 11. [Se mer info om webinarserien Lunsj med fag hos NLR.](#)

17. april: Webinar om Skifteplan mobil, Teams. NLR arrangerer webinarserie, Lunsj med fag, som skjer hver onsdag framover. Deltakelse er gratis for NLR-medlemmer og starter kl. 11. [Se mer info om webinarserien Lunsj med fag hos NLR.](#)

I tillegg til disse arrangementene, arrangerer NLR Østlandet maskinførerkurs, autorisasjonskurs og andre aktuelle kurs for landbruket.

[Se full oversikt over kurs i regi av Norsk Landbruksrådgiving Østlandet!](#)

[Se tidligere utsendte nyhetsbrev fra kommunen på kommunens nettsider.](#)

